

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 3373

din 07 decembrie 2023

Prin plângerea prealabilă înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr. 21154/2023 la data de 06.11.2023, petenta Cenariu Bianca a solicitat revocarea Hotărârii nr. 2040/13.07.2023 a Secției pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Analizând plângerea prealabilă formulată prin prisma coordonatelor configurate de prevederile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, Secția pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Hotărârea Secției pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2040/13.07.2023 nu a fost emisă cu exces de putere în sensul art. 2 alin. (1) litera n) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările ulterioare, dreptul de apreciere al Secției cu privire la măsurile recomandate pentru înlăturarea vulnerabilităților ce pot afecta buna desfășurare a activității instanțelor fiind exercitat în limitele competențelor atribuite de legiuitor și fără să fi fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale petentei.

Conform prevederilor art. 41 alin. (1) lit. f) și g) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, „Secția pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii are următoarele atribuții referitoare la organizarea și funcționarea instanțelor: (...) urmărește respectarea prevederilor legale și regulamentare în domeniul organizării și funcționării instanțelor și ia măsurile necesare înlăturării imediate a vulnerabilităților ce pot afecta buna desfășurare a activității acestora; îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege sau Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii”.

Potrivit jurisprudenței, oportunitatea este capacitatea pe care o are organul care emite respectivul act administrativ de a alege, dintre mai multe soluții posibile și egale în aceeași măsură, pe cea care corespunde cel mai bine interesului public care trebuie satisfăcut.

Tel: (+40)21-311.69.02

Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro

Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Oportunitatea se află în strânsă legătură cu puterea discreționară a administrației publice, existând o marjă de libertate lăsată la aprecierea unei autorități, astfel ca în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor să poată recurge la orice mijloc de acțiune, în limitele competenței sale.

Așa cum se arată în cuprinsul actului administrativ a cărui revocare se solicită, la emiterea Hotărârii nr. 2040/13.07.2023, Secția pentru judecători a avut în vedere situația resurselor umane de la nivelul instanțelor judecătorești și numărul de cauze aflate pe rolul acestora, precum și faptul că, pe fondul deja existent al unei subdimensionări semnificative a schemelor de personal din cadrul instanțelor, s-a sesizat o creștere continuă a numărului posturilor vacante de judecător, ritmul de ocupare al acestora fiind semnificativ mai lent comparativ cu gradul de vacantare.

De asemenea s-a luat în considerare contextul legislativ de la acel moment și pe cel preconizat referitor la pensia de serviciu a judecătorilor și procurorilor, care a determinat în ultima perioadă vacantarea unui număr foarte mare de posturi ca urmare a pensionării unor judecători, în contextul în care în anul 2020 nu au fost organizate concursul de admitere la Institutul Național al Magistraturii și concursul de admitere în magistratură, efectele acestuia aspect resimțindu-se considerabil la nivelul instanțelor, deja afectate de un volum mare de activitate, și urmând să se resimtă și în următorii ani, în condițiile în care a fost omis un an în procedura de recrutare a judecătorilor.

În acest context, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a dispus prin Hotărârea nr. 2040/13.07.2023, cu titlul de recomandare, măsuri provizorii privind normarea muncii, iar în ședința din data de 13 septembrie 2023, Comisia nr. 2 judecători – Resurse umane și organizare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în urma analizării unor aspecte referitoare la modalitatea de punere în aplicare a Hotărârii Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2040/2023, a decis transmiterea unor adrese către instanțele judecătorești, potrivit observațiilor formulate în ședință.

Astfel, în circulara adresată curților de apel din țară pentru a fi transmisă tuturor instanțelor din circumscripție, s-a subliniat că măsurile provizorii prevăzute de hotărârea menționată au caracter de recomandare, revenind conducătorilor instanțelor judecătorești, sub coordonarea președintelui curții de apel, să aprecieze și să dispună cu privire la măsurile specifice care se impun pentru normarea provizorie a muncii, în funcție de situația concretă de la nivelul fiecărei instanțe (natura și complexitatea cauzelor, schema de personal și gradul de ocupare al acesteia, încărcătura pe judecător etc.).

S-a arătat, totodată, că la adoptarea măsurilor provizorii, dar și în activitatea fiecărui complet de judecată, un reper fundamental trebuie să fie respectarea principiului soluționării cauzelor într-un termen rezonabil, prin raportare la specificul fiecărui litigiu.

Prin urmare, s-a arătat că alocarea termenelor de judecată nu se poate face decât cu respectarea planificării ședințelor de judecată pentru care, prin hotărâre de colegiu, s-a aprobat configurarea termenelor în sistemul Ecris, iar primul termen de judecată ar trebui stabilit, de regulă, în cel mult 6 luni de la înregistrarea cauzei. De asemenea, s-a prevăzut că pentru respectarea termenelor imperative prevăzute de lege, cauzele urgente ar trebui excluse din numărul recomandabil de dosare pentru fiecare complet. În egală măsură, s-a precizat că la nivelul fiecărei instanțe ar trebui identificate cauzele repetitive pentru a fi excluse din numărul recomandabil de dosare/complet/total ședințe de judecată programate în decursul unei luni.

Totodată, s-a arătat că trebuie avută în vedere situația particulară de la nivelul fiecărui grad de jurisdicție, respectiv fiecărui complet, astfel încât, în situația în care nu se judecă dosare în primă instanță sau în căi de atac, volumul optim de muncă să se raporteze la numărul total recomandat de dosare (40 de dosare), precum și faptul că aplicarea recomandărilor formulate prin Hotărârea Secției pentru judecători nr. 2040/2023 nu poate constitui, în niciun caz, temei pentru preschimbarea termenelor de judecată deja acordate și stabilirea unor termene mai îndelungate.

Raportat la aceste aspecte, Secția pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii reține că realizarea unui act de justiție de calitate presupune alocarea timpului necesar studierii cauzelor, analizării problemelor de drept și a legislației în continuă modificare. Volumul foarte ridicat de activitate de la nivelul instanțelor judecătorești raportat la resursele umane existente, situație agravată de plecările masive din sistemul judiciar, subdimensionarea schemelor de personal față de numărul mare de cauze înregistrate pe rolul instanțelor, precum și instabilitatea legislativă reclamă adoptarea unor măsuri urgente de normare a activității judecătorilor, dat fiind că pentru stabilirea volumului optim de activitate în cazul judecătorilor este necesară efectuarea unor analize complexe.

Secția pentru judecători apreciază că Hotărârea nr. 2040/13.07.2023 nu este contrară prevederilor art. 201 alin. (3) din Codul de procedură civilă, având în vedere faptul că măsurile provizorii prevăzute cu titlul de recomandare nu duc în mod automat la fixarea primului termen de judecată cu depășirea celor 60 de zile calculate de la data expirării celor 3 zile de la depunerea întâmpinării sau de la expirarea termenului de depunere a întâmpinării. Termenul de 60 de zile prevăzut de art. 201 alin. (3) din Codul de procedură civilă, este un termen de recomandare, iar în circulara trimisă instanțelor judecătorești s-a arătat că primul termen de judecată ar trebui

stabilit, de regulă, în cel mult 6 luni de la înregistrarea cauzei, un termen, de altfel, rezonabil pentru îndeplinirea procedurii scrise raportat la volumul crescut de activitate și la gradul de ocupare redus al schemelor instanțelor.

Aceste măsuri provizorii cu caracter de recomandare sunt necesare în contextul unei situații de criză cu care se confruntă instanțele judecătorești generată de lipsa masivă de personal și creșterea numărului de dosare nou intrate.

Secția pentru judecatori reține că măsurile provizorii dispuse prin hotărârea a cărei revocare se solicită nu au caracter nejustificat și arbitrar în condițiile în care acestea urmăresc satisfacerea interesului public, respectiv un act de justiție de calitate. Raportul juridic de drept administrativ este supus principiului proporționalității între interesul public pe care autoritatea publică are misiunea de a-l aduce la îndeplinire și măsurile dispuse în exercitarea competenței ce îi este conferită tocmai în scopul satisfacerii interesului public. Acest principiu impune ca actele administrative să nu depășească limitele a ceea ce este adecvat și necesar pentru a atinge scopul urmărit, astfel încât inconvenientele cauzate destinatarului să nu fie excesiv de împovărătoare.

În acest context, Secția pentru judecatori apreciază că un act de justiție de calitate presupune ca judecătorul să aibă timp suficient pentru studiul dosarelor, a legislației, a jurisprudenței Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și a reglementărilor și jurisprudenței internaționale, pentru redactarea unor hotărâri judecătorești de calitate, pentru asigurarea permanențelor în cauzele urgente, pentru celelalte atribuții administrative din cadrul compartimentelor instanțelor, activitatea judecătorului nerezumându-se doar la prezidarea ședințelor de judecată. Toate aceste activități trebuie realizate în programul normal de muncă de 8 ore, prevăzut atât de legislația muncii, cât și de art. 5 alin. (1) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecatori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii nr. 3243 din 22.12.2022, depășirea în mod constant a acestuia fiind interzisă de legislația securității în muncă deoarece duce la epuizarea psihică și indirect la scăderea eficienței actului de justiție.

De asemenea, Secția constată că Hotărârea nr. 2040/13.07.2023 emisă de Secția pentru judecatori din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii nu este contrară jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din CEDO.

Astfel, potrivit CEDO, statele membre au responsabilitatea să își organizeze propriul sistem judiciar astfel încât instanțele acestora să poată garanta oricui dreptul de a obține o hotărâre definitivă privind contestațiile referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil

Într-un termen rezonabil. Aprecierea asupra caracterului rezonabil al unei proceduri se face în fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea debaterilor, aglomerarea rolului instanței și exercitarea căilor de atac. În cauza Buchholz împotriva Germaniei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că o supraîncărcare pasageră pe rol nu angajează responsabilitatea statului dacă acesta ia, cu promptitudinea adecvată, măsuri pentru a remedia o astfel de situație excepțională.

În acest context, Secția pentru judecători apreciază că măsurile dispuse prin Hotărârea nr. 2040/13.07.2023, cu titlul de recomandare, sunt măsuri provizorii privind normarea muncii, care nu contravin caracterului rezonabil al unei proceduri judiciare, întrucât acesta se apreciază de la caz la caz în funcție de anumite criterii stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, printre care și aglomerarea rolului instanței. Mai mult, în actul administrativ a cărui revocare se solicită, se arată care au fost considerentele care au dus la emiterea lui, respectiv situația de criză din sistemul judiciar determinată de lipsa acută de personal și de creșterea volumului de muncă.

De asemenea, Secția constată că prin Hotărârea nr. 2040/13.07.2023 nu este încălcat principiul securității juridice din perspectiva aplicării unor norme juridice previzibile, având în vedere că acest act administrativ nu contravine niciunei dispoziții legale și nici jurisprudenței CEDO.

Față de cele arătate, având în vedere dispozițiile art. 27 alin. (3) coroborate cu prevederile art. 41 alin. (1) lit. f) și g) din Legea nr. 305/2022, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți (1 admitere, 8 respingere)

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE

Art. 1 – Respingerea, ca neîntemeiată, a plângerii prelabile formulate de către doamna Cenariu Bianca împotriva Hotărârii nr. 2040/13.07.2023 a Secției pentru judecători din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Art. 2 – Prezenta hotărâre se publică pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii și se comunică petentei

Data în București, la data de 07 decembrie 2023

Președinte
Judecător Daniel GRĂDINARU

Tel: (+40)21-311.69.02

Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro

Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011